

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto X. - Štev. 7

Gorica - četrtek 13. februarja 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

Služiti ali izrabljati sveto Cerkev

V prevodu prinašamo članek kardinala Ottaviani, ki je dvignil toliko prahu v ital. politični javnosti. Članek je poučen tudi za naše prilike. (Ured.)

V današnjih dneh slišimo pogostoma govoriti o sveti Cerkev. Teologi razpravljajo o njej z večjo prodornostjo, liturgija je dosegla nikdar slutene globine in celo življenje katoličanov je spoznalo nove poti in nove zmage. Brez dvoma je v zadnjem desetletju vpliv sv. Cerkev našel bogat odmev tudi med laiki. S svojo močjo in duhovnim bogastvom je segla globoko v življenje posameznika in družbe. Zato nikakor niso na mestu pritožbe, ki jih čistočasno slišimo. Ponosni moramo biti, da nam je dano živeti v tej dobi, čeravno težki in nevarni, živeti v sv. Cerkev in za sv. Cerkev.

Služiti sv. Cerkev ne pomeni, da smo nje vezani kot ljudje, ki delajo pod gospodari. Služiti sv. Cerkev pomeni, živeti njeno življenje, živeti za njeno življenje v nas samih in v naših bratih. Služiti Bogu pomeni kraljevati in, kdor služi Cerkev, živi življenje Kristusove neveste in Matere vseh ljudi. Nikdar ne bomo rekli, da služimo materi. Mater ljubimo, zato zanjo vse naredimo in vse žrtvujemo. V našem primeru ni dovolj biti član organizacije in zanjo delati, čeprav je tudi to že nekaj, kajti vse lahko izvira tudi iz prikrita napuha.

Nekateri ljudje, ki so jim kristjani poverili nalogo, da branijo v javnem življenju krščanska načela, katera oni sami zagovarjajo v svojih organizacijah, nemalokrat pokažejo v dejanjih, da so jim bolj pri srcu njih visokoleteči cilji, politična kariera ali javne službe kakor pa napredek proti boljšemu svetu, kakor hoče Cerkev povesti človeštvo.

V boljšem svetu bodo Cerkev služili z ljubeznijo; to pomeni, da je treba ljubiti papeža, škofa, župnika; ljubiti vernike celega sveta nič manj kakor one, ki so nam blizu. Ljubiti grešnike, ljubiti bolnike ali trpečne, ljubiti one, ki prenašajo duševno trpljenje, in one, ki so v revščini. Truditi se in, če potrebno, se tudi žrtvovati zato, da bi se v posamezniku, kakor tudi v družini in v družbi objela pravica in mir, blagostanje in pravost, po načelih evangelija, ki ga svobodno oznanja Cerkev.

Potem gre tudi za stvar ponosa. Cerkev je naša mati, a je tudi nevesta Kristusa, ki jo je pustil na tej zemlji in jo nam zaupal. Ali ni torej častno za nas, da služimo taki Materi?

Ozrno se nazaj v stoletja. Koliko sovražnosti in bojev, krivic in trpljenja je morala pretrpeti. A tudi danes ni nič boljše. Ne mislimo tukaj na tiste dežele, čeravno velikanske po obsegu, kjer je sv. Cerkev obsojena na molk in na smrt, kakor njen Zenin, marveč na našo deželo, ki se imenuje katoliška in jo, če hočete, vladajo katoliški ljudje. In vendar koliko napadov nanjo dan na dan, uro za uro, od najbolj razvpih do najbolj zvitih, od najbolj prostaških do hinavsko z največjo vjudnostjo zakritih. Pa tudi v naših vrstah ni dosti boljše. Koliko je kritiziranja, nediscipline in krivičnih opazk, da ne govorimo naravnost o izdajstvih. Še celo med katoliškimi političnimi vodilnimi možmi najdemo osebe, ki zagovarjajo one, ki ne samo žalijo sv. Cerkev, temveč jo naravnost uničujejo. Medtem se vsi zatekajo k duhovnikom kot k nekakim mešetarjem pri mogočnikih. Posledica je, da med ljudstvom nastaja naveličnost do oznanjevalcev večnih dobrin, ki so se spremenili v agente časnih stvari. To ni primeren način spoštovanja do Cerkev, temveč je prej njeno sramotjenje. To se ne pravi služiti Cerkev, temveč jo zlorabljati.

Nevesto Kristusovo moramo braniti ne samo pred preganjalci, nego tudi pred onimi, ki bi jo hoteli umazati in zaplesti v zadeve tega sveta.

Služiti sv. Cerkev pomeni, nesebično se darovati za njene duhovne in večne cilje, žrtvovati zanjo vso našo prostost in udobnost, naše zmožnosti in tudi naše življenje. Jezus je zanjo umrl in mi čestokrat ne moremo prenesti niti ironični nasmehe naših kolegov, kaj šele žaljivo opazko na-

ših nasprotnikov! Da ima sv. Cerkev toliko in tako močne sovražnike, je krivda tudi na naši šibkosti in strahopetnosti. Ali se stavimo v bran sovražnemu tisku z našim tiskom? Kako odgovarjamo na slaba dejanja naših nasprotnikov? Ali morda v zadostni meri z dobrimi? Res je, da se je v zadnjih letih mnogo naredilo tudi v tem pogledu. Nismo več zadnji izmed ljudi, nismo več pahnjeni v ozadje, kakor pred desetletji. Zopet smo našli dostop povsod tja, od koder so nas odgnali.

Vendar vse to ne zadostuje. Čast Cerkev nam nalaga še druge dolžnosti. Cerkev je najsvetejša, največja in najlepša ustanova, kakor se pač spodobi Nevesti tistega, ki je odsvit večne Luči. Dokler ne bodo vsi priznali Eđinorojenega od Očeta za prvega izmed ljudi, mi ne moremo ostati v brezdelju.

To torej pomeni služiti Cerkev: ljubiti našo Mater, braniti čast Neveste Kristusove v svetu. Kako ji služimo? Kako ji hočemo služiti?

Po širnem svetu

BULGANIN ZOPET PISARI

Sovjetski ministrski predsednik Bulganin je predsedniku Združenih držav Amerike zopet poslal pismo. Da se je Bulganin zopet omečil, je vzrok v ameriskem umetnem satelitu. Sovjeti so sedaj pripravljene sprejeti zapadni predlog, po katerem bi morali morebitni sestaneke najvišjih zahodnih predstavnikov in vzhodnih prvakov pripraviti po redni diplomatski poti, toda brez poprejšnjih posvetovanj med zunanjimi ministri štirih velesil. Bulganin je sporočil Eisenhowerju, da so Sovjeti pripravljene začeti pogajanja o nadzorstvu nad vesoljem, toda Amerika bi morala prej privoliti v prepoved atomskega orožja ter v opuščitev svojih vojaških oporišč v zavezniških deželah. Isti pogoj postavljajo Sovjeti za morebitno konferenco na najvišji ravni, poleg tega pa še devet drugih: razatomljenje Srednje Evrope, nenapadalno pogodbo med Atlantskim in Varšavskim paktom, zmanjšanje vojska velesil na tujih tleh, postopek za preprečenje nenadnih napadov in podobno.

Eisenhower in Dulles sta te predloge označila za nesprejemljive. Zato Bulganinovo pismo ne kaže na izboljšanje med Vzhodom in Zapadom. Dejala pa sta, da si ameriška vlada navzlic temu prizadeva, kako najti možnosti za zblizanje s Sovjetsko zvezo v pričakovanju sestanka na najvišji ravni. Eisenhower je mnenja, da še tako skrbna priprava konferenc ne pomeni, da bi na njej lahko uredili vsa kočljiva vprašanja. Poudaril je tudi, da je Bulganin od osmih njegovih predlogov sprejel samo enega ter se za nemško zedinjenje sploh ni zmenil. O zblizanju obeh taborov torej še ni nobene sledi.

FRANCOZI BOMBARDIRALI TUNIZIJSKO VAS

V Severni Afriki se je stanje hudo zaostri, ker je francosko letalstvo izvedlo bombni napad na tunizijsko vas Sakiet Sidi Jusef, kjer so imeli alžirski uporniki svoje oporišče in odondod streljali na francoska ogledniška letala. Francozi so sicer opozorili, da ne bodo trpeli teh napadov. Tako so porušili tunizijsko vas in kakih dvesto ljudi je bilo pri tem ubitih in mnogo ranjenih. Med žrtvami so tudi žene in otroci. Francozi

Iz Jugoslavije

Iz Beograda je odpotovalo ameriško vojaško odposlanstvo, ki je nadzorovalo vojaško pomoč, katero je Titova vlada zadnja leta dobivala od Združenih držav. Celotna vrednost te pomoči znaša nad eno milijardo dolarjev. Amerikanci svoj nagli odhod utemeljujejo z dejstvom, da je jugoslovanska vlada zavrnila nadaljnje dobave ameriškega orožja. Zato ameriško odposlanstvo ne misli ostati več v Jugoslaviji. Strokovnjaki napovedujejo, da se bodo posledice kmalu poznale na jugoslovanskem vojaškem in finančnem področju, saj so zaradi tega že letošnji vojaški proračun morali zvišati za dvajset milijard dinarjev. Združene države pa so ponovno podpisale s Titom dogovor, po katerem bo Jugoslavija tudi letos dobila za 62 milijonov dolarjev ameriških kmetijskih presežkov, in sicer na upanje.

vladni krogi zatrjujejo, da vlada ni dala tega ukaza in da ga niti ne odobrava, da se je to zgodilo zgolj iz vojaških razlogov. V Tuniziji in v krogih, ki zagovarjajo početja alžirske osvobodilne fronte, pa je nastalo hudo razburjenje. Tunizija je protestirala v Parizu in grozi s prekinitvijo diplomatskih odnošajev s Francijo, pritožila se je tudi v Varnostnem svetu ZN. Znano pa je, da je Tunizija najmočnejše oporišče alžirskih upornikov, ki so baje tako močni, da bi tudi tunizijska vojska imela z njimi težave in bi jim ne bila kos.

V zvezi z Alžirrom so Francozi pretekli teden ustavili tudi neko poljsko ladjo, ki so jo osumili, da prevaža orožje upornikom. Orožja sicer niso našli, a Francija je izjavila, da bo njena mornarica ustavljala vse sumljive ladje, da tako prepreči nezakonit dovaj orožja v Alžirijo.

ARABSKI SVET SE ZDRUŽUJE

Sirijska in egiptovska zbornica sta potrdili ustanovitev skupne zvezne države, ki naj bi imela enega predsednika, Nasserja, eno samo zakonodajno ter dve izvršni skupščini, skupen denar, skupno vojsko in skupno zunanjo politiko. Ni pa dosti verjetno, da bi se temu prvemu zametku enotne vse-

CIVILNA POROKA V JUGOSLAVIJI

V Jugoslaviji, kot je izšla iz prve svetovne vojne, je ostala v veljavi prejšnja zakonska zakonodaja: v pravoslavni Srbiji je še nadalje veljala edinole cerkvena poroka; na Hrvaškem in v Sloveniji pa so se poroke vršile na osnovi poprejšnjih avstro-ogrskih zakonov.

Civilni zakon je bil obvezen samo v Vojvodini in v Medjimurju na splošno, v Sloveniji in v Dalmaciji pa samo za osebe, ki niso pripadale nobeni veroizpovedi, in za osebe, ki so pripadale verstvom, ki niso bila zakonito priznana. Vsi drugi državljanji v Sloveniji in Prekmurju ter v Dalmaciji so se sicer lahko posluževali tudi zasilnega civilnega zakona, če so želeli. V ostalih pokrajinah jugoslovanske države civilnega zakona sploh poznali niso.

Z zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da je bila stoletja in stoletja med jugoslovanskimi narodi, med pravoslavni ali katoličani, v veljavi cerkvena poroka, ki pa je uživala polno državno priznanje. Šele sedanja komunistična vladavina je vpletala splošno obvezni civilni zakon.

arabske države kaj kmalu pridružile še druge arabske dežele, čeprav jim pošiljajo uradna vabila. Na eni strani obstoja nevarnost sovjetskega vpliva na to državno skupnost, na drugi strani pa so v Iraku, Saudski Arabiji in Jordaniji premočni monarhični vplivi.

ODMEV BEOGRAJSKEGA PROCESA

Obsodba jugoslovanskih socialdemokratskih prvakov, ki so bili obsojeni na težke zaporne kazni, je v svobodnem svetu zadelala na težke kritike. Vsi obsojenci so na procesu pogumno branili svoje prepričanje, izpovedali svoje socialistično prepričanje, nasprotovanje vsaki diktaturi in nacionalizmu ter poudarjali, da bi jih za tisto, kar so pisali in delali, nikjer v svobodnem svetu ne klicali pred sodišče. Obsojali so komunistično nasilje v političnem boju in pri boju za oblast, do katere sme vsakdo priti le po svobodni odločitvi ljudstva. Med procesom se je izkazalo, da so Markoviča v zaporu duševno in telesno mučili, da so od njega izsilili priznanja o stvareh, katerih ni nikoli zagrešil.

Ta obsodba je postavila v čudno luč jugoslovanski socializem ter vzbudila silno ogorčenje v Socialistični internacionali, ki je takoj protestirala pri Titu. Protest so podpisali predsednik te ustanove, Danec Andersen, ter podpredsedniki: Francoz Guy Mollet, Nemec Ollenhauer ter britanski laburistični voditelj Gaitskell. Protestirala je tržaška sekcija PSDI, mednarodna zveza svobodnih sindikatov ter poslanci britanskega parlamenta, ki so člani in voditelji laburističnih sindikatov.

AMERIŠKA UMETNA LUNA IN NJENA DRUŽICA

Ameriška umetna luna kroži dalje po vseirju. Kazalo je, da bo dobila družico, ki so jo hoteli poslati v vseirje znanstveniki mornarice ZDA s pomočjo tridelne rakete »Vanguard«. Toda ta je brž po odstrelitvi zavila z določene poti in so jo zato na daljavo uničili. Ta neuspeh ni povzročil nobenega razočaranja. Če so ZDA znale v treh mesecih dohiteti zamudo, o kateri so mnogi mislili, da bo trajala leta, je treznemu presojevalcu jasno, da bodo Amerikanci na vseirskem področju v kratkem pokazali presenečenja, ki utegnejo biti še vse kaj drugega kot pa lažji »sputniki«.

KOMUNISTI IN CIVILNA POROKA

Med drugo svetovno vojno je komunistična OF vzpostavljala na »osvobojenem ozemlju ljudsko oblast«. Ta nova oblast je začela uvajati tudi civilni zakon, zlasti med borci in aktivisti. Slovensko ljudstvo je zelo ostro obsojalo slične poroke. Nazivalo jih je »poroke pod grmom«, »divji zakon«, priležništvo.

Komaj so komunisti prevzeli oblast v Jugoslaviji, so vpeljali obvezni civilni zakon in razporoko, ne da bi se niti najmanj ozirali na verska čustva in na tisočletno tradicijo jugoslovanskih narodov. Cerkevni poroki so odtegnili vsak civilni učinek. Pač pa so se drznili razveljavljati prejšnje cerkvene poroke.

JUGOSLOVANSKE SKOJFE PROTESTIRAJO

Katoliški episkopat v Jugoslaviji je na škofijski konferenci v Zagrebu dne 20. septembra 1945 izdal posebno pastirsko pismo, ki so ga duhovniki prebrali z vseh prižnic. V njem so jugoslovanski škofje

zelo ostro obsodili novotarijo civilnega zakona in razporoke:

»Krščanskemu zakonu je vzeta njegova svetost s tem, da je s prakso uveden civilni zakon. Vsa preteklost naših narodov, ki so vzgojeni v krščanski veri, je smatrala zakonsko zvezo med možem in ženo za svetinjo, zakramenti, ki se sklepa pred božjim oltarjem v cerkvi. Danes je tudi to spremenjeno. Jasno je, da bo trdnost zakona, ki je sklenjen pred civilnimi oblastmi, popolnoma drugačna kakor je nerazvezljiva trdnost zakramentalnega zakona. Razen tega civilne oblasti razvezujejo v svojem delokrogu zakone, ki so sklenjeni v kat. Cerkev, brez njene vednosti in v nasprotju z jasnimi odredbami božjega zakona. Kakšne posledice bo to imelo za urejeno družinsko življenje, ki je osnovna celica vsakega napredka ter sreče naroda in države, je jasno. Koliko otrok bo brez lastne krivde oropanih največje dobrine svojega detinstva in svoje mladosti, na to se ne sme niti pomisliti... Zato zahtevamo in od tega nikdar in pod nobenim pogojem odstopiti ne bomo: zahtevamo popolno svobodo katoliškega tiska, popolno svobodo katoliških šol, popolno spoštovanje krščanskega zakona... Samo pod temi pogoji se bodo mogle urediti razmere v naši skupni državi in ustvariti trajen notranji mir!«

Komunistična vlada je na ostri protest vseh jugoslovanskih katoliških škofov odgovorila z valom novega preganjanja: zaprli so nekaj duhovnikov, začeli s proslutimi procesi...

CIVILNA POROKA UZAKONJENA

Komunistična Jugoslavija je sicer v začetku izjavljala, da bo spoštovala svobodo vere in vesti, v resnici pa je hitela izglasovati svojo zakonodajo, da bi nato »postavilni potom« izvedla svoj program. In tako je v novi ustavi uzakonila civilno poroko. V členu 26. je odredila:

»Zakon in družina uživata zaščito države. Država ureja pravne odnose zakona in družine s svojimi zakoni.

Polnoveljavni zakon se lahko sklene samo pred pristojnimi državnimi organi.

Državljanji lahko sklenejo poleg civilnega zakona tudi cerkveni zakon po predpisih svoje vere.

Vsi zakonski spori spadajo v pristojnost ljudskih sodišč.

Podrobnejši predpisi o obliki in pogojih sklenitve civilne zakonske zveze, o učinkih, razvezi in ločitvi zakona so izšli v posebnem »Zakonu o zakonski zvezi« z dne 3. aprila 1946.

Znani »Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti« dejansko le potrjuje izključno veljavnost civilnega zakona, saj izrecno poudarja zgolj zasebni značaj verske poroke, ki je brez vsakega učinka pred državo. Člen 10. namreč pravi: »Odločbe verskih skupnosti v zakonskih sporih in v zadevah disciplinarnega značaja, kakor tudi druge odločbe verskih skupnosti ninajajo učinka izven verskih skupnosti.«

Vse hujše so omejitve 15. člena: »Poroka po verskih obredih se more izvršiti samo po sklepu poroke pred pristojnim državnim organom, in sicer pod pogojem, da zahtevata poroko oboja zakonca.«

Odločba, da se sme skleniti cerkvena poroka samo po civilni, ni samo žaljiva in poniževalna, pač pa tudi krivična, saj omejuje versko svobodo, ker prepoveduje zgolj cerkveno poroko, na pr. tihi zakon. Naravnost ustrahovalnega in zastrašilnega značaja je pa predpis, da morata oboja zakonca zahtevati cerkveno poroko, saj je premnogi ženini, ki so v armadi, ali ki imajo državne službe ali odgovorna mesta, le predboro vedó, kaj jih čaka, če se cerkveno poroče, in to po lastni zahtevi...

Jugoslovanska zakonska zakonodaja je v sedanji obliki za katoličane nesprejemljiva. Ako oblasti resnično žele pomirjenje duhov, bodo morale tudi v tem pogledu priti do sporazuma s pristojno cerkveno oblastjo.

Jurij

Radijska postna predavanja

Kakor že več let, bodo tudi letos v postnem času govorili na tržaškem radiu. Prvi bo dne 20. febr. ob 9. uri zvečer. Govoril bo dr. Škerl o ljubezni in pravičnosti kot socialnih krepostih ali čednostih.

NAŠ TEDEN V CERKVI

16.2. nedelja, 3. predp.: sv. Julijana, dev. m.
17.2. ponedeljek: sv. Hildegarda, vd.
18.2. torek: sv. Simeon, s.; sv. Bernardka, d. — Pust
19.2. sreda: Pepelnica, strogi post; sv. Konrad, p.
20.2. četrtek: sv. Eleverij, š.
21.2. petek: sv. Irena, dev.
22.2. sobota: Stol sv. Petra v Antiohiji; sv. Marjeta Kortonska, spokornica.

SV. SIMEON (†107), brat apostolov sv. Jakoba mlajšega in sv. Juda Tadeja, sin Marijine sorodnice in Kleopa, enega izmed dveh učencev, ki sta šla v Emavs. Ko je Herod njegovega brata sv. Jakoba, ki je bil prvi škof v Jeruzalemu, dal umoriti, je postal on, to je sv. Simeon, je-

ruzalemski škof. Skofijo je vladal nad 40 let. Da je bil toliko časa, je bilo v načrtih božje previdnosti; prvi kristjani so namreč potrebovali v sv. deželi močne osebnosti in avtoritete: proti zmotam Ebionitov in Nikolaitov.

Z njim se zaključuje tako imenovana apostolska doba, doba onih, ki so imeli srečo občevati z Jezusom.

Ko se je Vespazijan s sinom Titom bližal z veliko vojsko Jeruzalemu, je sveti škof, po naročilu Jezusovem, zbežal iz Jeruzalema v oddaljeno mesto Pello.

Pod Domicijanom pa je bil mučen, ker je bil sorodnik Jezusov, iz Davidovega rodu in kristjan. Bil je obsojen na križ.

Z velikim zadovoljstvom je sprejel to obsodbo, videč v tem srečo, da bo tako Jezusu podoben posebno — v smrti.

IZ SV. EVANGELIJA

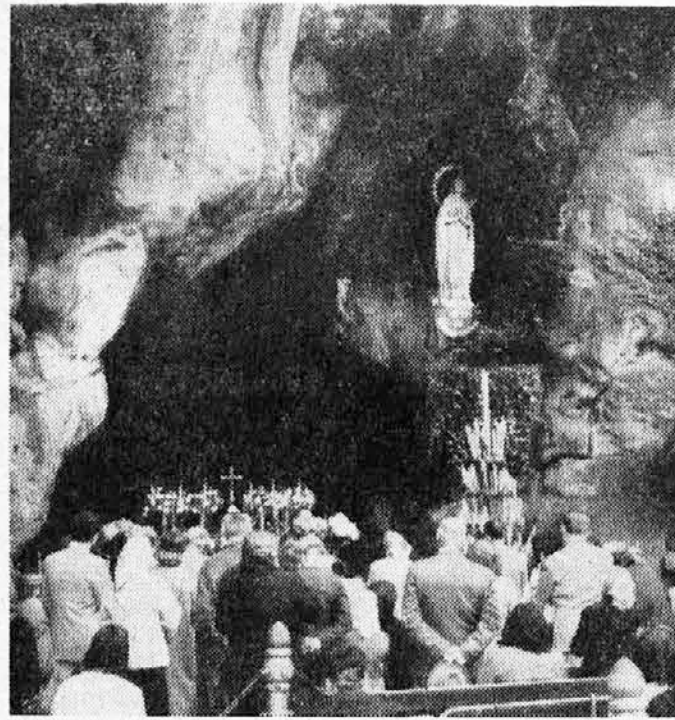
Eisti čas je vzel Jezus dvajsetere ter jim rekel: Glejte, v Jeruzalemu gremo in spornilo se bo, kar je pisano po prerokih o Sinu človekovem. Izdan bo namreč vernikom in ga bodo zasmehovali in bičali in vanj pljuvali; in ko ga bodo bičali, ga bodo umorili in tretji dan bo vstal. — In oni niso nič tega umeli. Ta beseda jim je bila skrita in niso vedeli, kaj je govoril. Ko se je pa bližal Jerihi, je nekje slepec sedel kraj pota in vbojaje prosil. In ko je slišal množico, ki je šla mimo, je vprašal, kaj bi to bilo. Povedali so mu, da gre mimo Jezus iz Nazareta. In zavpil je: Jezus, Sin Davidov, usmili se me! — Spreddaj gredeči so ga svarili, da naj utihne. On pa je še mnogo bolj kričal: Sin Davidov, usmili se me! — Jezus je torej obstal in velel, naj ga pripeljejo k njemu. Ko se je približal, ga je vprašal: Kaj hočeš, da naj ti storim? — On pa je rekel: Gospod, da spregledam. — In Jezus mu je rekel: Spreglej, tvoja vera te ozdravila. — V hipu je spregledal, šel za njim in slavil Boga. In vse ljudstvo je dalo Bogu hvalo, ko je to videlo.

Navedeni evangelij vsebuje dvoje: Jezusovo napoved glede bližnjega trpljenja, ki ga je čakalo v Jeruzalemu, in čudežno ozdravljenje slepega berača. Oboje nas vzpodbuja k pravi ljubezni do Boga, k pogumu in vdanosti v trpljenje, k ljubezni do bližnjega, k dobri delom in k velikemu zaupanju ter potrebnemu zatekanju k Zveličarju.

Zveličar, prvi in najvišji vzor človeškega življenja, nas uči prave ljubezni do Boga. On, ki je vnaprej jasno vedel in točno spoznal vse nečloveško trpljenje, ki ga je čakalo v pokvarjeni in gnili judov-

ski prestolnici; On, ki bi se lahko trpljenju izognil, če bi hotel, a se ni; je šel pogumno in vdanost v kraj svojega mučeništva in nas s tem poučil, da moramo prav ljubiti Boga: zvesto je treba spolniti božjo voljo, ljubiti Boga in ostati Bogu zvesti ne le v sreči in veselju, ampak tudi v bridkosti in trpljenju; treba je sprejeti trpljenje iz božjih rok in ga vdano prenašati, dokler in kakor hoče neskončno sveti Bog. Vsi moramo voljno in pogumno nositi križ, vsakdo svojega. Blagor človeku, ki vdano trpi iz ljubezni do Boga! S trpljenjem raste naše nadnaravno zaslužnje, s trpljenjem si brišemo grehe in kazni, množimo nebeško srečo, pomagamo duhovno sebi in drugim. Sam Bog ve, koliko duhovne koristi morejo dati bolniki svojim sorodnikom in znancom.

Isti Jezus nas uči prave ljubezni do bližnjega, ki je dobrodušna in dobrohotna. Celó v uri trpljenja pomaga in izkazuje dobrote, kjer more. Če bi mi vnaprej videli vse naše trpljenje, bi bržkone od strahu skoprneli, iskali le tolažbo in rešitev zase ter prosili za takojšnjo smrt. Odrešenik sveta je imel vedno pred očmi svoje trpljenje in kljub temu ljubeznivo delil dobrote in delal čudeže. Šel je v neznošno mučeništvo in slepca podelil dragoceni vid. — Pomagajmo še mi povsod po naših močeh! Ne bodimo bližnjemu v breme, ampak v potrebno pomoč! Ne iščimo tolažbe, utehe in pomilovanja pri ljudeh, ne vdajajmo se žalosti in obupavanju, ampak iščimo tolažbo, uteho in vso potrebno pomoč pri Bogu! Čudežno ozdravljeni slepec nas vzpodbuja k velikemu zaupanju in k potrebnemu zatekanju k Jezusu. V vsaki stiski in težavi bodi naš prvi rešilni klic k dobremu Jezusu! Jezus Kristus, Gospod, pomagaj nam!

Pozdrav Brezmadežni

(Ob prihodu v Lurd 13. avgusta 1938.)

Pozdravljena pristrčno mi, o sladka lurška Deva!
Srce radóšno v sreči prekipeva,
ko sem ponovno tu po šestih letih;
ko srečna zrem krastó svojih dvorov svetih.
Ganotja vsa prevzeta trepetam in vzklikam:
Ave! Pozdravljena, Brezmadežna!

Z letalom v Lurd

Irska letalska družba »Aer Lingus« bo odprla posebno progo, ki bo vezala Rim in Lurd. Obratovati bo začela 20. marca in nato vsak petek, od 3. julija dalje tudi vsako nedeljo. Vožnja je sorazmerno poceni, saj stane tja in nazaj samo 56.700 lir. Vožnja traja približno 3 ure.

Premog namesto rubina

Škof nove nemške škofije v Porurju, monsignor Franz Hengsbach, si je dal vdlati v škofovski prstan drobec premoga. S tem je hotel nakazati program bodočega dela, ki bo posvečeno predvsem rudarjem v Porurju, saj je tam glavno evropsko premogovno središče.

Poljaki ne morejo v Lurd

Lurški škof Theas je poslal vabilo poljskemu kardinalu Višinskemu, naj bi tudi poljski romarji v jubilejnem letu obiskali Lurd. Kardinal pa je odgovoril, da nobena poljska skupina ne bo mogla priti v Lurd. V odgovoru pravi med drugim: »Potrebno je, da ostanemo doma in čuvamo zaklade Cerkve božje. Upamo, da nam bodo zasijali lepši dnevi, ko bomo mogli v polni svobodi častiti našega Gospoda. Zaenkrat prihajajo do nas med temnimi oblaki groženj in stalnih alarmov le medli žarki. Vendar prosim, naj vaša ekscelenca ne smatra tega odgovora za odklonitev vabila, kajti mi se ne smemo odreči upanju na lepše dni. Smatrajte pismo kot ponižno prošnjo za molitev, da bi Poljska ostala zvesta križu in evangeliju, kakor smo prilegli lansko leto v Censtohovi.«

Nas katoliške Slovence v zamejstvu zanima, če bo iz Slovenije poromala kakšna skupina v Lurd.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Odpuški po maši

Čitala sem v nekem starem molitveniku, da so molitve, ki jih mašnik moli ob koncu maše po zadnjem evangeliju, obdarovane z odpuškom 10 let. Če je res tako, zakaj se to bolj ne poudarja? Mislim, da bi marsikdo, ki beži hitro po zadnjem blagoslovu iz cerkve, ostal do konca maše, ko bi vedel za toliko bogastvo odpuškov.

Bralka iz Trsta

Res je, da je sv. Cerkev obdarila molitve, ki jih duhovnik z ljudstvom opravlja ob koncu tihih maš, z odpuškom 10 let, če se molijo kleče. One tri zdihljaje: »Presveto Srce Jezusovo...« pa z odpuškom 7 let. Skupno torej celotne molitve z odpuškom 17 let, če se molijo kleče. To je gotovo velik duhovni zaklad. Vendar ob mlačnosti onih, ki bežijo iz cerkve ob zadnjem blagoslovu ali še prej, dvomimo, da bi jih pridržala misel na odpuške, navezane na molitve po maši. Saj še oni, ki ostanejo v cerkvi, na molitve duhovniku le malokdaj odgovarjajo. Ali niste še nikoli prisostvovali prizoru, da je pri polni cerkvi vernikov moral molitvam po maši odgovarjati duhovniku le strežnik, prav tako, kakor pri »confiteorju?« — Vendar upajmo, da bo to vaše vprašanje le koga pridobilo, da bo ostal pri maši do konca pomašnih molitev.

Za onega, ki zna uporabljati veslo, bo vedno prostora v barki.

(Somalski pregovor)

Besede nimam, nemo obstojim, premila Mati, ko zopet gledam tu obraz tvoj zlati. Kolena klecnejo na tla; objame sladka me omama. Med tisočglavo množico s teboj se čutim — sama. V solzah drhtim in srčno vzklikam:
Ave! Pozdravljena, Brezmadežna!

Gospa prelepa, v tvoji sem bližini presrečna, blažena. Tu, pri votlini Brezmadežne zastaja mi utrip srca. Molitve jezik mi ne govori, ne zná; edini vzklik še zmorem in ponavljam:
Ave! Pozdravljena, Brezmadežna!

Telesa več ne čutim, trudnost je minila. — Duh sproščen k tebi dviga se, Gospa premila. Li nezavest je to? — Ne! Blaženosti se zavedam: Na mestu, kjer nekđaj Bernardka, tebe gledam. — Hvaležnosti izraza ni; le duh drhti mi:
Ave! Pozdravljena, Brezmadežna!

Trenutki rajsko sladki neopisne sreče! Odkar živim, zares čutila nisem več. Odprt se zdi mi raj tu, nad votlino. Moj duh vtopležen, o Mati, v tvojo je milino. Z Bernardko tvojo sveto kličem:
Ave! Pozdravljena, Brezmadežna!

Je-li resnica, sveta Deva, ali samo sanjam veliko milost, da se v Lurdu tebi klanjam? — Li v raju sem? Na zemlji še? — Ne vem. Vse zlo, ki tare mi telo, je nehalo povsem; le to, o sladka Mati, vem: Pri tebi in vsa tvoja sem. Lin vzklikam:
Ave! Pozdravljena, Brezmadežna!

Frañčiška Živec

Bog je oče tudi trpečih otrok

Morda pred nobenim dejstvom ne ostanemo tako zaprepaščeni kot pred trpljenjem nedolžnega otroka. Sama ob sebi nam privre iz srca prošnja: »Gospod, ti bi ga mogel ozdraviti! Zakaj dopustiš njegovo trpljenje?« Obenem sklepamo, da bi ga mi takoj ozdravili, če bi mogli.

Bog pa nam daje odgovor ravno po teh otrocih — otrocih, ki vedo zakaj trpijo in celo hočejo trpeti skupaj z Jezusom.

Oglejmo si primer enega takih otrok. Aleš je imel nekaj nad šest let, ko so ga starši septembra leta 1954 peljali v Lurd, da bi mu tam izprosili zdravje. Bil je namreč na pol hrom skoraj od rojstva dalje. Ko so bili zbrani pred lurško votlino in mu je mati rekla, naj goreče molji, da bi ozdravel, ji je mali junak odgovoril: »Ali veš, mamica, da bi kaj takega ne smela reči? Marija ve vse!« Pri naslednjem romanju tudi ni hotel prositi za ozdravljenje, pač pa je materi rekel: »Marija mi je rekla, da je vse ona blagoslovila!« Marija je blagoslovila tudi njegovo bolezen celo tedaj, ko se je ohromelost razširila na grlo in so ga morali hraniti po gumijasti cevi. Koliko je trpel ubogi otrok! Zvečer so mu cev odvzemali, da bi lažje dihal. Včasih pa je rekel svoji babici: »Babica, pusti mi jo, da lahko naredim majhno žrtvico za Jezusa.«

Ko mu je domači duhovnik svetoval, naj prosi, da bi mu Marija ozdravila vsaj grlo, je odgovoril: »Mati božja bo to storila, če je tako volja njenega Sina.«

Odkod je ta otrok jemal toliko poguma?

Ko mu je bilo sedem let, je v sobi svetega Janeza Boska v Turinu prejel prvo sveto obhajilo. Po svečanosti so ga nesli v cerkev Marije Pomočnice. Zagledal se je v Marijino podobo in vzkliknil: »Kako je lepa! Jaz bom umrl in bom šel k Njej v nebesa in se ne bova ločila nikoli več!« Te besede nam odkrivajo, da je otrok sicer trpel, a istočasno je že čutil v sebi lepoto nebes.

Ko so ga tretjič peljali v Lurd, je jasno

Zadnji dnevi p. Rudeža v Rimu

Kot smo poročali, je dne 6. febr. odpotoval v misijone v Rodezijo p. Rudež. Iz njegovih zadnjih dni v Rimu smo dobili naslednje poročilo:

Na Svečnico je preč. pater Rudež obnovil redovne obljube pred svojim predstojnikom p. Prešernom, popoldne pa so mu pripravili pristrčno poslovlilno slavje pri č. šolskih sestrah na Via dei Colli. P. Prešeren je govoril mlademu misijonarju, nakar mu je izročil misijonski križ. Misijonar je v odgovoru poudaril, kako čudovita so pota božja, ki so njega pripeljala do misijonskega poklica, potem ko si je njegova mati v mladih letih tudi želela v misijone, njegov krstni boter pok. č. g. Reščič je bil za misijone ves ogenj. Po slovesnosti v cerkvi je bila poslovlilna večerja, ki so se je udeležili skoro vsi slovenski duhovniki v Rimu.

Dne 4. febr. je bilo slovo v Ruskem zavodu, kjer tudi študira lepo število slovenskih duhovnikov. Ob 8,30 zvečer pa so se od p. Rudeža poslovili na rimski postaji in mu še zadnjič pomahali v pozdrav.

Ob slovesu je pater obljubil, da bo vedno rad pisal in poročal o dogodkih iz svojega misijona. To upamo tudi mi.

povedal, da noče ozdraviti. Proti njegovi volji so ga okopali v lurški vodi. Aleš je hotel trpeti in po trpljenju doseči nebesa. Posnemal je Jezusa, ki je po trpljenju dosegel poveljanje.

Dva meseca pred svojo smrtjo je rekel domačin: »Jezus me je poslal, da vas naredim dobre.«

Njegove čudovite besede, njegovo junaško prenašanje trpljenja, njegov trajen nasmeš nam razodevajo, da je bil glasnik neizmerne Dobrete: Božja Dobrota ima na razpolago nebo in večnost, da nas resnično osreči.

ŽENSKI KOTIČEK

GOVORIMO, A KAKO ... ?

Resnična umetnost je prav govoriti in težko je najti človeka, ki bi nas prej ali slej ne utrudil s svojim govorjenjem. Če proučujemo naše razgovore, bomo kmalu spoznali, kako zelo so čulni in površni. Velika večina ljudi ponavlja dan za dnem vedno iste stvari, tudi kadar misli, da pove kaj novega.

Kako kmalu se naveličaš poslušati onega, ki neprestano govori o sebi, o svojih doživljajih, ki te prav nič ne zanimajo. Se teže je prenašati takega človeka, ki te neprestano izprašuje, ki hoče spoznati vse tvoje tudi najbolj zaupne zadeve, in ti »dobrohotno« daje nasvete, ko jih najmanj potrebuješ.

Toda dvoje vrste pogovor nas nikoli ne dolgočasi: laskanje in opravljanje. Kako radi občujemo s človekom, ki se zna laskati, pa čeprav se navidezno branimo hvale.

Koliko malenkosti, preračunanosti in sebičnosti je v naših pogovorih! Koliko nevolje se skriva za običajno vljudnostjo in marsikatera slaba sodba o tistem, s katerim govorimo. Naše samoljubje je napeto kakor struna, ki zabri ni ob vsakem hožajočem ali trdnem dotiku. Kako radi poslušamo, če nas kdo hvale, a hvale o drugih nam je zoprna. Samoljubje navadno odloča o vsebini razgovora. Kako previdno zamolčimo to, kar bi nas zmanjšalo v obeh drugih, in se skušamo uveljaviti s tem, kar nas dela lepše. Zelja, da bi se sami zdeli boljši, je tudi nemalokrat vzrok, da opravljamo odsotne.

Zato je res prava umetnost prav govoriti: umetnost, ki se je ni mogoče naučiti kar čez noč. Je to stvar olike in vljudnosti, a predvsem ljubezni. Edino ljubezen do sočloveka more rešiti vprašanje, kako spraviti v sklad odkritosrčnost in obzirnost.

Saj če hočemo biti odkriti, nam niso najljubše besede tistega, ki nas hvale, niti tistega, ki nam vedno da prav in nas pomiluje. Mnogo ljubši so nam ljudje, ki nas ljubijo, ne da bi nam to povedali, ki nam cenijo, ne da bi nas hvaleli, ki nam pomagajo brez praznih tolažljivih besed, ki nas vodijo na pot dolžnosti brez pridigovanja, ker so nam vodniki in luč že s svojim lastnim zglednim življenjem.

Umetnost pogovora sloni na treh temeljnih navodilih:

Ne govori o sebi več, kot je nujno potrebno, govori o odsotnih, kot bi bili navzoči, in poslušaj, kakor bi hotela, da drugi poslušajo tebe.

Iz življenja Cerkve

Trg Pija XII.

Zupan nemškega mesta Trevir je izročil svetemu očetu na pergamentu zapisan sklep mestnih očetov, da preimenujejo Trg sv. Matija v Trg Pija XII.

Najstarejši duhovnik

Na Azorskih otokih je umrl najstarejši duhovnik sveta Manuel Moniz Madruga. Dočakal je 102 leti. Značilno je še to, da je ostal v službi v svoji župniji do zadnjega dne.

Predsednik Švice — katoličan

Za predsednika švicarske zvezne republike je bil izvoljen Thomas Holenstein. Novi predsednik je katoličan, čeprav je Švica pretežno kalvinistična. Predsednik uživa splošno spoštovanje zaradi svoje nepristranosti in modrosti.

Šest krstov in eno spreobrnjenje v družini

V vasi Scurrelle pri Trentu so imeli v preteklih dneh velik praznik. V družini Veru je šest otrok prejelo sveti krst, njihova mati pa se je iz protestantizma povrnila v katoliško vero. Pri poroki je namreč mati zaradi moža prestopila v protestantsko vero. Po moževi smrti pa jo je vedno bolj vlekel nazaj v katoliško Cerkev in s seboj je pripeljala tudi svoje otroke.

Šest črnih novomašnikov

Mlada afriška država Ghana je dobila novih šest duhovnikov-domačinov. V državi je sedaj skupno 46 domačih duhovnikov.

32 filmov o Jezusovem življenju

Doktor Roman Herle je na nedavni konferenci o verskih filmih na Dunaju povedal, da režiserje najbolj privlači Jezusovo življenje in trpljenje. V zadnjih petdesetih letih je bilo o Jezusovem življenju napravljenih 32 filmov.

Pastirsko pismo Jugoslovanskih škofov

Jugoslovanski škofje so izdali skupno pastirsko pismo za postni čas. V pismu govorijo o posvečevanju Gospodovih dni.

Nova maša vojnega ujetnika

Blizu mesta Angers je živel kot francoski vojni ujetnik nemški vojak Jožef Vehring. Ko je bil izpuščen na svobodo, je odšel v Innsbruck, kjer je dokončal filozofske in bogoslovne študije. Takoj po mašniškem posvečenju je z letalom odpotoval na kraj svojega ujetništva in je v taborišču v kapeli opravil svojo prvo sveto mašo. Časnikarjem je pojasnil: »Prišel sem, da na kraju, kjer sem prvič doimel vrednost vsakega človeka in odkril pomen vere, opravim prvo sveto mašo.« Sveto mašo je daroval za svetovni mir.

Komu koristi pisanje rdečih?

Ce vzamem v roke »Primorski dnevnik« ali kak drug list, ki mu je podoben, se moram vprašati: Komu vse to koristi? Kaj pravzaprav hočejo? So še za slovensko stvar? So vsaj za socializem, ali pa sploh samo za svoj žep? Ali je res, da so najprej bili borci, potem kulturniki in sedaj le še bankirji?

Taka vprašanja niso prijetna. To je res. A pisanje listov, ki jih navdihujejo rdeči z leve in desne, nam ta vprašanja vsiljuje. Zlasti še, ker nekateri resni ljudje trdijo, da rdeče podpirajo tržaški milijonarji in celo frasonska loža.

Ali se ne zdi čuden način, kako je »Primorski dnevnik« poročal o poskušanem samomoru filmske igralkke Belinde Lee in rimskega princa Benedikta Orsinija?

Znano je, da sta se hotela oba zastrupiti. Belinda Lee, ki je Angležinja, je poročena, a živi ločena od moža. Kot filmska igralka ne velja dosti. Filip Orsini, član stare plemiške družine, ima ženo in dva otroka. Do sedaj niso dognali, kateri je bil vzrok nameravanega samomora, ali vsaj nočejo povedati. Gotovo je, da se oba poznata in da nekaj med njima ni bilo v redu. Zato sta na tak način skušala rešiti zadevo in istočasno je igralka naredila nekaj reklame zase in za film, ki ga pripravljajo v Južni Afriki.

Kaj je pisal »Primorski dnevnik«? Objavil je sliko s podpisom igralkke, ki jo je ta darovala posebnemu dopisniku lista na festivalu v Benetkah. Pod fotografijo so pa napisali, da sta se Orsini in Lee hotela umoriti, ker ni papež dovolil njune poroke. Zelo enostavno: papež in Vatikan sta kriva, če po krivici trpita dva proletarca!

Ali si morete predstavljati, kaj bi »Primorski« napisal, če bi res šlo za poroko in bi papež dovoljenje dal? Dal dovoljenje za razporoko in za novo poroko filmske igralkke in rimskega aristokrata?

Par dni pozneje so povedali, da je papež princu Orsiniju odvzel častno službo, ki jo ima po stari pravici njegova družina. Zopet, kakor se razume, krivica proti ubogemu človeku od strani papeža in Vatikana. Ni znano, kaj so v Vatikanu ukrenili. Razumljivo pa je, da princ službe ne bo mogel obdržati.

Ali si morete predstavljati, kaj bi »Primorski« pisal, če bi princ lahko obdržal svojo častno službo?

Ko vse to beremo, moramo biti žalostni nad hudobijo ljudi, ki izkoriščajo dobro vero našega ljudstva in mu nudijo tako duhovno hrano ter trdijo, da so zagovorniki ljudstva, delavca, ubogega človeka, zatiranega itd. Toda, da ne pozabimo: v desetih letih se je marsikaj spremenilo! Sedaj smo bankirji! In vsaka stvar je dobra, samo da spravi v slabo luč Cerkev, papeža in duhovnike. Tudi primorske, domače duhovnike! Ali niso imele ta namen posebno letošnje knjige, ki so zagovorniki razdeljevali skupaj s koledarjem, knjiga Miška Kranjca in sam Koledar?

Zdi se, da govori: mi smo že vse ideale izgubili, naj jih še duhovniki. Preprečimo, da bi mogli mladini vcepiti še kakšen ideal!

Veliko pišejo proti papežu. Ob vsaki priliki se vanj obregnejo. Ali vas morda vest peče, ker ga niste poslušali in sedaj vidite, da je vsa socialistična zgradba samo velika utopija in da je v Jugoslaviji edina velika moč katoliška Cerkev, ki je stala in stoji nepremagana? In da ljudstvo, ki vere še ni izgubilo, vidi le v njej odrešenje in podpornico? Ali so vas italijanski bogatini plačali, da boste rovarili proti papežu in tako ustvarjali predvolilno razpoloženje, v katerem ne bodo ljudje vedeli, kje imajo sploh svojo glavo?

V to zvezo lahko stavimo tudi izdajo nove revije Jadro. Človek bi si mislil, da bodo ti »mladi« literati zajemali svojo bistrumnost v progresivni in napredni literaturi, ki jo je zgradil socialistični svet. Pa ne. Če vzameš list v roke, vidiš, da imajo izdajatelji precej poznanja z ameriški revolverski knjižnicami, ki jih na žalost naše mesto precej razproda; s tistimi knjižnicami, v katerih je ženska naslikana samo kot zabavno sredstvo, če že ni zločinka.

In s tako hrano pitate našo mladino? In tako delate zo slovensko stvar in vzgajate mladino, da bo ljubila svoj rod, čutila z našim človekom in se žrtvovala za njegov obstoj in svojo rast?

Taka vprašanja niso prijetna, a verjetno koristna. A to je bilo le nekaj primerov. dro

Nekaj odgovorov „Soči“

Na naš članek »Titova fronta je konec v zela« se je preteklo soboto oglasila »Soča« z vrsto vprašanj na naš račun. Tu ji dajemo pričakovani odgovor:

1. »Zakaj naj bi bili izgubljeni za slovenski narod tisti ljudje, ki so že bili ali so postali socialisti, in ne pa tisti, ki stalno in povsod podpirajo demokristjane ter pod smrtnim grehom ukazujejo s prižnico svojim ovčicam, da morajo voliti zanje?«

Odgovor: Zato, ker so slovenski ljudje pri nekdanji fronti postali danes del neke italijanske stranke in zato pri prihodnjih občinskih in pokrajinskih volitvah nihče več ne bo štel njih glasov za slovenske glasove, tako kakor n. pr. v Trstu nihče ne šteje glasove slovenskih komunistov za slovenske glasove. Zato so slovenski socialisti za slov. narod izgubljeni.

Nasprotno pa tisti, ki jim »Soča« očita, da podpirajo demokristjane (to se pravi demokratični Slovenci), so ohranili svojo politično individualnost, neodvisnost svoje politične stranke in zato vsi vedo, da so njih glasovi slovenski glasovi. (Glede »smrtnega greha« bomo odgovorili ob drugi priliki.)

2. »Zakaj naj bi bila spojitve NSZ s PSI „presedlanje“...?«

Spojitve NSZ s PSI ni bila presedlanje, temveč njen konec kot politične stranke, to je njena smrt. Zato tudi mi nismo rabili besede »presedlanje«, temveč »konec vzeti«. To pa menda pomeni v slovensčini »umreti« in ne »presedlati«.

3. »Zakaj bi Slovenci v okviru socialistične stranke ne mogli delati v korist svojega ljudstva in njegovih interesov vsaj toliko (v resnici pa mnogo več) kot tisti, ki služijo Vatikanu in demokristjanom?«

Odgovor: Tudi v okviru socialistične stranke bi lahko Slovenci delali v korist svojega ljudstva, če bi ostali Slovenci. Toda izkušnja uči, da Slovenec, ki zaide v močno tujo organizacijo, kmalu pozabi, kakšna mati ga je rodila. Poleg tega v tuji stranki tudi kdor ostane narodno zaveden, more delati za svoje ljudstvo le kot posameznik, kot organizirana slovenska stranka ne več. Ali delajo za svoje ljudstvo več razni socialisti ali oni, ki služijo Vatikanu, naj presodi ljudstvo samo. Presodila bo tudi zgodovina, vendar ne socialistična, temveč objektivna. Bo že

Zbornik koledar

Svobodne Slovenije za leto 1958

Ob koncu leta, ko se bliža božič, začnemo pričakovati, kdaj pride v hišo koledar, ki obnovi dogodke preteklega leta, a nam istočasno odpre pogled v novo leto, ki se kmalu potem začne. Med Slovenci je bilo vsako leto lepo število koledarjev. Tudi letos jih imamo precej. Med njimi se zelo krepko uveljavlja Zbornik koledar za leto 1958, ki ga je izdala Svobodna Slovenija v Buenos Airesu, v tujem kulturnem okolju, z velikimi težavami, a tudi z velikim uspehom. O tej politični slovenski diaspori bi lahko rekli: živeti hočejo.

Vrsta koledarjev Svobodne Slovenije se daljša. Letošnji je že deseti. A s tem, ko čas nevdržno poteka, nastajajo nova vprašanja, katerih Slovenci, prebivajoči na strnjem slovenskem ozemlju, ne poznajo. Gre za nič manj kot za ostanek slovenske narodne in kulturne samostojnosti in zavesti. Težišče odgovornosti za

ohranitev slovenstva v diaspori prehaja polagoma na drugi rod, pravi uredništvo v uvodni besedi. In ta odgovornost postaja vedno večja, kajti od tega rodu odvisi, ali bodo slovenski izseljenci tudi v bodoče ostali živa, cvetoča veja na slovenskem narodnem telesu, katero bodo hranili sokovi močne volje, nezlomljive vztrajnosti ter vere v zmago krščanstva in slovenstva.

Poudarek letošnjega koledarja leži nedvomno na političnih in načelnih ugotovitvah. Dr. Miha Krek analizira svetovni položaj glede na usodo komunizma in s tem v zvezi tudi naloge slovenskih krščanskih demokratov; zlasti zahteva enoten nastop vseh narodov Jugoslavije, ki je po njegovem mnenju prvi pogoj za uspeh. Skof dr. Rožman prepričljivo kaže na popoln polom gospodarske in kulturne politike v domovini. V. Antolin iz Kanade razglablja o progresivnih katoličanih, ki zagovarjajo sodelovanje s komunizmom. Dr. Milan Komar pa postavlja v članku »Država je v nas samih« slovenske probleme v čisto novo, moderno luč. To je nekaj politični realizem na strogo

prišel čas tudi zanjo.

4. »Zakaj bi bili njihovi glasovi (socialističnih Slovencev - op. ur.) pri volitvah izgubljeni...«

Na to vprašanje smo že odgovorili v prejšnjih odgovorih. Sicer pa naj »Soča« počaka do prihodnjih občinskih volitev v Gorici l. 1960, pa bo imela ne samo teoretičen, nego tudi praktičen odgovor.

5. »In končno, za koga boste pa vi volili pri bližnjih državnozbornih volitvah, ko pa je znano, da ni mogoče po predpisih obstoječega ital. volilnega zakona postaviti nobene slovenske kandidatne liste?«

Odgovor: Pri prihodnjih državnozbornih volitvah res slovenska manjšina ne bo mogla postaviti nobene svoje liste. Toda pri prihodnjih državnozbornih volitvah ne bo šlo toliko za interese naše narodne manjšine, temveč za širše interese demokracije v Italiji. Zato se verjetno tudi slovenski volivci ne bodo opredelili po svojem narodnem programu, temveč le po svojem političnem in svetovnonazorskem prepričanju. Tu pa mislimo, da nimamo mi kaj ukazovati. Tu vsakemu ukazuje vest.

Med trnjem in osatom

Lep spomenik!

Kakor smo že poročali, je na svečnico v openski cerkvi nastopil pevski zbor s Proseka pod vodstvom g. župnika Križmana. V nedeljo 9. februarja je »Primorski dnevnik« objavil kritiko in poročilo. Vsaj enkrat, bi dejali.

Ob koncu poročila stoji pa ta stavek, kateri zasluži, da se ob njem ustavimo:

»Gospod Križman pa je kljub svojim 78 letom ob pesmi še mladeniško svež in bister. Hotel se je še enkrat izživeti ob slovesu s pesmijo, ki je z njo služil bogu in narodu in iz katere izzvanja sporočilo, ki ga je nosil vse življenje: »Slava bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.«

Prosimo vas odgovorne pri »Primorskem dnevniku«: Ne delajte se norca iz naše duhovščine. G. Križman je svoje življenje posvetil Bogu in ne bogu ali celo bogovom. V svojem življenju je nosil sporočilo, ki je prvič zadonelo ob jasicah: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so Bogu po volji.«

Od ene strani hvalijo gospoda Križmana, od druge strani pa tako ponižujejo Boga, kateremu je č. g. Križman služil.

Ali veljajo tudi za vas Kristusove besede: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo?« Ali pa je v vas res prava hudobija?

Rekrut

Tržaški komunisti so zbirali rekrute. V »Delu« z dne 1. februarja poročajo, da je »v kampanji rekrutacije do danes 446 novih članov«. Ne povejo pa, koliko članov so izgubili. Zdi se pa, da delo za zbiranje rekrutov — po naše članov — ni napredovalo tako dobro, ker so čas za nabiranje podaljšali do 9. februarja, ko bi se moral ta čas zaključiti že 26. januarja.

Takih neprijetnih novic se ne sme povedati kar tako odkrito, zato so to novico zavili v čudno slovensčino s stavkom, ki se glasi: »Tajništvo poziva vse sekcije, celice in tovariše naj nadaljujejo izredno akcijo rekrutacije do dneva, ko bo teritorialna konferenca partije za politično-organizacijsko impostacijo volilne kampanje.«

Ste razumeli? Pa saj ni treba.

RAZNE NOVICE

Razdelili so Prešernove nagrade

Dne 7. februarja so v dvorani izvršnega sveta Slovenije v Ljubljani razdelili Prešernove nagrade kulturnim delavcem, ki so se posebno odlikovali v preteklem letu. Nagradjeni so bili: Edvard Kardelj, Boris Zihel, Boris Kraigher, Beno Zupančič, Marij Pregelj, Lojze Potokar, Samo Hubad, Hinko Leskošek in Samo Smerkolj.

Jubilejni koncert v Cirkaju

Cikaški Slovenci so na slovesen način proslavili 60-letnico ustanovitve župnije sv. Stefana. Ob koncu decembra so imeli cerkveno slovesnost in jubilejni koncert. Nastopali so: številni mešani zbor, ženski zbor in godalni orkester. Pod taktirko p. Vendelina Spendova OFM je skupno mešani zbor z orkestrom dovršeno izvajal skladbe Försterja, Premrla, Vodopivca, Adamiča in drugih ter nekaj narodnih pesmi.

Novi rimski župan odličen katoličan

Za novega rimskega župana je bil izvoljen odvetnik Urban Ciocchetti. V pozdravnem govoru ni pozdravil Rimljanov le kot župan, ampak tudi kot katoličan. Dalj časa je bil podpredsednik italijanske Katoliške akcije.

Iznasili so zdravilo proti vsem bolečinam

Parižani so nadvse radovedno ogledovali v izložbah nekaterih lekarn »sredstvo proti vsem bolečinam«, pač najlepše novoletno voščilo. Je to mala škatlica, v kateri je 20 kroglic z napisom »Palfium«. Lekarnarji so zraven še postavili napis »R. 875«.

To uspešno sredstvo proti vsem bolečinam je plod dolgotrajnih študij in esperimentov mladega belgijskega lekarinarja Paula Janssena.

105 ur borbe za dosego zmage v gorah

Prvič v zgodovini planinstva sta dva drzna planinca preplezala severno steno Torre Valgrande (2752 m) iz skupine Civetta, ki predstavlja šesto stopinjo poševnosti. Plezalca, 20-letni Herbert Baumgaertner in 18-letni Georg Ekmann iz Nürnberga, sta za to težko turo uporabila 5 dni neizmernih naporov, potem ko sta 4 noči prebdela na prostem v temperaturi 20 stopinj pod ničlo. Ko sta po tolikih naporih dosegla vrh, sta se podala po nič manj drzni povratni poti v dolino. Po dvojni vrvi sta se spustila v dolino in izjavila nato, »da je bil to zelo lep povratek«.

Dve zvezdnici

Rina de Liguoro, ki je bila ob svojem času ena najslavnejših igralk nemega filma in ki je nastopila kot glavna igralka v filmih svetovnega slovesa, kot so bili »Messalina«, »Zadnji dnevi Pompejev«, »Quo vadis« in drugi, se nahaja sedaj v zelo težkem finančnem položaju. Pred kratkim je zaradi odpovedi morala iz stanovanja, ki je obsegalo eno samo sobo in v kateri je živela v precejšnjem pomanjkanju skupaj s svojim možem. Stara igralka je ponudila v prodajo lepi Gini Lollobrigidi svoj klavir. Toda zvezdnica naših dni je odgovorila zaničljivo: »Rina de Liguoro? In kdo je ta?« Morda bo čez štirideset let tudi njo doletela ista usoda, da se bo kdo začuden spraševal, kdo je Gina Lollobrigida.

Širite „Katoliški glas“

v Londonu med prvo svetovno vojno. O tem poroča dr. Bog. Vošnjak.

Posebno poglavje je posvečeno naši besedi in pesmi. S tem je mišljeno izvirno leposlovje. V tem oddelku srečamo imena pripovednikov, kot so Arko, Beličič, Janežič, Korošec, Kramolc, Marolt, Mauser, Lojze Novak in Zdravko Novak. Pesmi pa so prispevali Jakopič, Kuncič, Ozarnik, Papež, Srebrnič, Kos. Motivi proze in pesmi so iz zadnjih časov v domovini, a tudi že iz novega sveta.

Izseljenski letopis (Romal po zemlji sem... tuji) pa obsega poročila o književnem delu emigracije (piše Zdravko Novak), znanstveno urejena in opremljena z bibliografskimi podatki. Tine Debeljak je zbral podatke o najbolj prevajanem slovenskem leposlovnem delu, namreč o Jurju Kozjaku, ki je preveden v 25 jezikov. Mnogi prevodi so izšli že v tisku, drugi pa so pripravljani. Največ zaslug ima za to dr. Ferd. Kolednik.

Gradivo pa s tem še ni izčrpano. V letošnjem zborniku je še mnogo zanimivega. Zato ta koledar vsakomu toplo priporočamo.

Skrivnost za dosego starosti

V Londonu je Jim Pike dočakal 123 let. Vprašali so ga, kako je mogel dočakati tako visoko starost: »Vsak dan sem prehodil pet kilometrov,« je odgovoril.

ANEKDOTA

Ker je Ludviku XI. (1423-1483) umrl prijatelj točno v času, ki ga je napovedal neki astrolog, je kralj zapovedal svojim biračem, naj zgrabijo tega človeka in naj ga, zvezanega v vreči, potopijo v Senno. Prep pa ga je dal poklicati k sebi in ga je vprašal:

»No, ti, ki trdiš, da poznaš bodočnost, ali mi znaš povedati, kdaj boš umrl?« Prebrisani astrolog pa:

»Veličanstvo, kot je iz zvezd razvidno, bi jaz moral umreti dva dni prej kot vi.«

Kralj se je v hipu premislil, astrologa oprostil in začel zanj zelo skrbeti.

IZREKI

Ce bi ne imeli napak, bi jih ne tako radi iskali pri drugih.

(La Rochefoucauld)

Moli! Samo eden je pravi Bog, in ta je pravičen v svojem usmiljenju: v njem se vse konča in v njem se vse začne.

(V. Hugo)

Nehvaležnost je ena izmed najbolj obljudenih pokrajin duše.

(J. Normand)

Ce so ljudje nemi v svojem trpljenju, je pesnik prejel od Boga dar, da zna izraziti, kar oni trpijo, in jih tolažiti.

(Byron)

Radio Trst A

od 16. do 22. februarja

Nedelja: 10. Sv. maša iz cerkve sv. Justa s slov. pridigo. - 12. Vera in naš čas. - 13. Kdo, kaj, zakaj... - 16. Slovenski zbori. - 17. V. Sardou: »Meščani iz Pontarcyja«, kom. v 5 dej. - 21.15 Sibelius: Simfonija št. 2. — Ponedeljek: 11.30 Drobiz... Predavanje: »Življenje pri Laponcih« - 13.30 Melodije. - 18. Koncert pianista L. M. Skerjanca. - 18.55 Makedonske in srbske pesmi. - 19.15 Radijska univerza: Zemlja kot planet. (2.) »Starost sestavnih delov vesolja«. - 20.30 Gotovac: »Ero iz enega sveta«, opera v 3 dej. - 21.20 V prvem odmoru opere: Sodobna književnost in umetnost: Martin Ruber: »Dogodivščine Arabi Nachmana - Gog in Magog« (ocena F. Jeze). - 22.10 V drugem odmoru opere: Raztreseno cvetje lirike: (6.) »Pesmi-molitve«, ureja prof. Vinko Beličič. — Torek: 18.30 Pisani balonci, radijski tednik za najmlajše. - 19. Dalmatinske pesmi. - 19.15 Zdravniški vedež. - 21. Eugène Labiche: »Florentinski slammik«, komedija v 5. dej. — Sreda: 11.30 Drobiz - Zena in dom, obzornik za ženski svet. - 18. Ramovš: Sinfonietta - Orkester Slovenske Filharmonije, dirigira Samo Hubad. - 19.15 Sola in vzgoja: Dr. Anton Kacin: »Vzgojne misli v spisih Frana Levstika«. - 20.30 Zbor slovenske Filharmonije. - 21. Henrich Ibsen: »Stavbenik Solness«, drama v 3 dej. — Četrtek: 11.30 Brezobvezno-Drobiz od vsepovsod in... Predavanje: »Lov, moda in živali«. - 18. Schubert: Kvartet v a-molu op. 29. - 18.30 Širimo obzorja: prof. Tone Penko: Znamke govora: (4.) »Zemljevidi na znamkah«. - 19.15 Radijska univerza: Tečaj o lokalnih samoupravah - Občina in Pokrajina: (3.) »Občina kot javna pravna oseba«. - 20.30 Iz opernega sveta. - 21. Postna predavanja: Dr. Lojze Škerl: (1.) »Ljubezen in pravičnost - socialne kreposti ali čednosti«. - 22. Ilustrirano predavanje: Zgodbe o pomorskih nesrečah: (2.) »Potop ladje San Bento«. - 22.15 Grieg: Koncert v a-molu op. 16. — Petek: 11.30 Brezobvezno - Drobiz od vsepovsod in... Zivljenja in usode: »John Williamson, najboljši samec sveta«. - 18. Koncert pianista Gojmirca Demšarja. - 21.30 Slovenski oktet. - 22. Dante Alighieri: Božanska komedija - Pekel. 5. oddaja. Tretji spev. — Sobota: 11.30 Brezobvezno - drobiz od vsepovsod in... Predavanje: »Moderna Španija - velika žitnica?« - 15. Poulenc: »Les Biches« - Suita iz baleta. - 16. Radijska univerza: Kako so živeli stari Grki: (3.) »Življenje v pristanišču pri starih Grkih«. - 17. Koncert sopranistke Ileana Bratuzeve, pri klavirju Damjana Bratuzeva. - 18. Oddaja za najmlajše: Saša Martelanc: »Mizarček svedrček«. - 18.50 Sekstet Borut Lesjak. - 21. Dramatizirana zgodba: Jules Verne-Dušan Pertot: Matija Sandorf, tržaški upornik: 4. del: »Izdajalcem na sledi«. Igrajo člani Radijskega odra.

† Kalin Lojze

Na Opčinah smo prejšnji petek pokopali zavednega moža Lojzeta Kalina.

Pokojni je v svojem tridesetletnem letu bil še vedno krepak in izredno delaven. S svojo marljivostjo si je ustvaril na Opčinah lepo imetje. Bil je navdušen narodnjak in zvest pevec. Povsod je rad pomagal z nasvetom, pa tudi materialno.

Na zadnji poti so ga pospremili številni prijatelji in openski cerkveni zbor mu je pred hišo, v cerkvi in na grobu lepo zapel. Naj počiva v miru!

Avsenikov večer v Avditoriju

Glasbena Matica je pripravila v nedeljo zvečer tržaški publiki prijeten zabavni večer v Avditoriju. Na večeru je nastopil Avsenikov kvintet, pevca Cvetežar Jelka in Koren ter član ljubljanske drame Kovič in zabavni Ježek. Občinstvo, ki je do zadnjega koticčka napolnilo dvorano, je poldrugo uro pazljivo sledilo pristnim polkam, solosevom in dvosevom, ki so jih prepletali veseli dovtipi Koviča in Ježka. Na začetku so izvajalce pozdravili prireditelji, na koncu pa je poklonil g. Avseniku akad. klub Jadran šopek nageljev s slovenskim trakom.

Literarni večer SKK

Slovenski kulturni klub je sobotni sestanek posvetil branju literarnih prispevkov svojih članov v vezani in nevezani besedi. Literarni večeri so postali vsakomesečna nuja, ki daje vzpona in zagona mladim silam, ki se vedno bolj uveljavljajo ne le v ožjem krogu, temveč tudi marljivo objavljajo svoja dela. Pri že poznanih je opaziti napredek, pri začetnikih pa pogum in dobro voljo, ki je vredna odobravanja in posnemanja.

Dramski odsek Marijine družbe v Rojanu

prideji na pustno nedeljo, 16. febr. šaloigro v treh dejanjih

ODVETNICA

Začetek ob 17.15.
Med odmori srečolov.

Vabljeni!

Sestanek SKS

Slovenska katoliška skupnost je preteklo nedeljo povabila svoje somišljenike na kratek informativen sestanek. Na sestanku so se navzoči porazgovorili o političnem delu organizacije, o stanju našega šolstva in o problemih mladih sil, katere je treba uvesti v javno delo. Sklenjeno je bilo, da bo SKS priredila podobne sestanke tudi izven mesta, da se tako somišljeniki seznanijo z delom in položajem.

Papirnica v Štivanu

bo kmalu obratovala

Nova papirnica v Štivanu je že postavljena in računajo, da bo začela obratovati že to poletje. V četrtek 5. februarja je finska ladja »Sirius« pripeljala v tržaško pristanišče potrebne stroje za novo papirnico. Stroje, težke 1400 ton so že pripeljali z nalašč za to napravljenimi tovorniki v Štivan, nekaj lažjih kosov pa bo pripeljala železnica. Gre pravzaprav le za en stroj,

ki bo neprekinjeno deloval noč in dan in bo proizvajal 150 ton papirja na dan, to je eno četrtino italijanskih potreb. Stroj je eden najmodernejših v Evropi. Zgradilo ga je podjetje »Valmet Cy« iz Helsinkov na Finskem.

V novi papirnici bo našlo zaposlitev okrog 400 delavcev, kar bo za kraje ob Timavu velikega pomena.

Mladina slavi Prešerna

Na vseh šolah so se naši učenci spomnili pretekli petek našega velikana Prešerna. Govori, petje in deklamacije so obudile v mladih srcih zavest, da pripadajo narodu, iz katerega je izšel velikan svetovnega okvira.

Povabilo »Biennale« tržaškima slikarjema

Tržaška slikarja Lojze Spacal ter Nino Perizi sta dobila povabilo, da se udeležita XXIX. »Biennale« v Benetkah. Spacal bo razstavil svoja dela v črno-belem, Perizi pa v oddelku, kjer razstavljajo mlajši slikarji. To povabilo beneške »Biennale« predstavlja veliko priznanje tržaškima slikarjema.

Pust y Bazovici

Tudi »pust« ima svoje pravice. Zato vsakemu svoje. Naši marljivi skavti, ki jih vodi Svetko Grgič, so pripravili za pust lepo presenečenje. Vabijo vse prijatelje na vesel pust v Bazovico. Za to priliko bodo uprizarili v farni kinodvorani šaloigro v treh dejanjih NATAKAR pod režijo ak. Aleksandra Mužina. Med odmori vam bo pel duct »Dva slavčka« in sladki srečolov bo potolažil želodčke. Nikar ne govorite, da je preveč iger v naši dvorani. Zahvalimo Boža in pridne fante, da nam nudijo kulturno zabavo v našem jeziku. Zato pa le pridite, ker bi vam sicer »nori Puste« hudo zameril, če bi šli mimo njega, ne da bi ga počastili. — Začetek ob 17. uri. Poskrbite si pravočasno vabila.

Sv. Križ

V tem žalostnem času, ko v naši vasi tako imenovani kulturni domovi gojijo skoro izključno kulturo podplatov (ples) in kulturo grla (popivanje) in tako neplemenito tekmujejo ne s sosednimi prosvetnimi društvi, temveč z vaškimi krčmarji, je naša župnijska prosveta smatrala za narodno dolžnost prirediti Prešernovo proslavo. Ta se je vršila v nedeljo 9. februarja. S posebno pohvalo moramo omeniti, da se je naša slovenska šola zelo potrudila, da bi bila ta prireditev na dostojni višini. Posebno obema učiteljema se moramo zahvaliti, ki sta z otroki tudi osebno sodelovala. Po zelo lepem govoru o Prešernu, v katerem smo se spomnili tudi Valentina Vodnika, katerega dvestoletnico rojstva te dni praznujemo, so nam naši otroci podali lepo število dobro naučenih Prešernovih pesmi. Mladinski zbor, ki pod vodstvom obeh učiteljev prav lepo napreduje, nam je zapel poleg Prešernove zdravice več triglasnih narodnih pesmi. Posebno lepa točka je bila »Krst pri Savici«. Nastopili so Bogomila, Črtomir in duhovnik, ki so nam občutno v dramatični obliki podali drugi del te prekrasne Prešernove pesnitve. Na koncu smo videli s projekcijo še vrsto slik iz Prešernovega življenja in njegova pisma in pesmi v rokopisu.

Tako je naša prosveta s to edino Prešernovo proslavo rešila čast naše velike vasi, ki ima sicer toliko potrebnih, še več pa nepotrebnih, da ne rečemo, naravnost škodljivih prireditev.

Za našo župnijo je stoletnica prikazanja v Lurdu, ki jo praznuje letos ves katoliški svet, še posebnega pomena. Naša župnija ima namreč sama svoj mali Lurd in to ne od včeraj. 36 let po Marijinem

BAZOVIŠKI SKAVTI

uprizarijo na pustno nedeljo šaloigro v treh dejanjih

NATAKAR

Med odmori petje in srečolov.
Vabljeni!

prikazanju v Lurdu leta 1894 so naši župljani do tedaj zapuščeno cerkveno sv. Roka spremenili v Lurško svetišče. Vsi kamnoseki v vasi (in tedaj so bili skoro vsi kamnoseki) so se spravili na delo. Popolnoma so obnovili zapuščeno cerkveno, izklesali nov oltar iz najlepših marmorej in zgradili veliko lurško votlino in to ne iz starih vrec ali kartona, temveč

Goričani so postali pametnejši

Razne goriške ustanove, ki so leta 1955 in 1956 organizirale v mestu pustno tekmovanje goriških četrti ter spreved alegoričnih voz po mestu, so sporočile, da bo tudi letos, kakor lansko leto vse to odpadlo zaradi nezadostnih denarnih sredstev. Letos bi bila pripravljena denarno podpreti goriški pust samo ustanova ENAL. Ker pa so stroški previsoki, bo goriški karneval letos odpadel. Potrebe v mestu so tako številne in velike, da bi bilo res nespametno, ko bi denar metali v take nepotrebne zabave.

Povišanje pokojnin

socialnega skrbstva s 13. febr.

Od 13. februarja dalje bodo začeli izplačevati pokojnine Zavoda socialnega skrbstva (INPS) z novimi poviškami. Po zadnjih spremembah pri glasovanju v poslanski zbornici bodo najnižje pokojnine socialnega skrbstva zvišane od 3.500 na 6.000 lir in od 5.000 na 8.000 lir. S 1. julijem letos pa jih bodo ponovno zvišali, in sicer na 6.500 lir, odnosno na 9.500 lir.

Novo in povišane pokojnine bodo stale državo 8 milijard letno. Zakladni minister je izjavil, da je bil ta izdatek potreben, kajti tudi država ima dolžnost, da podpira in skrbi za tiste, ki so ji zvesto in častno služili.

Podgora

Od Svečnice dalje smo začeli v naši župniji devetdnevno pripravo na 100-letnico prikazanja lurške Matere božje. Vsak večer smo se zbrali v cerkvi, kjer se je ob sedmih darovala sv. maša. Zbrano smo molili med sv. mašo rožni venec, ki so ga naprej molila dekleta iz Krožka skupno z otroci Marijinega vrtca. Vsak večer se nas je k večerni maši zbralo toliko, kot da bi bila nedeljska ali prazniška sv. maša. Mnogoštevilna so bila tudi sv. obhajila; ob koncu smo vedno polnoglasno zapeli še po tri izbrane kitice lurške Marijine pesmi.

iz čudovito izvotljenih in prevrtanih kraških školjev in votlino okrasili s pristnimi kapniki jam. Potem so kupili kip lurške Matere božje v naravni velikosti. Tako je postala starodavna cerkva sv. Roka »Marijina božja pot, kamor Križani še danes radi zahajajo. Tako je lurška Marija v naši župniji vseh teh 64 let v velikih časteh. Od časa do časa so jo nesli tudi v slovesni procesiji po vasi. Iz tega je razvidno, da stoletnica Lurda v naši župniji res ne sme neopaženo mimo. Zato pripravljamo za to leto lepe slovesnosti. Od tih do oljčne nedelje se bo vršil Marijin ali lurški misijon. Za to priliko bomo prenesli lurški kip v župno cerkev. Pred tem kipom se bodo vršile tudi letošnje smarnice in ob koncu maja bomo priredili slovesno procesijo, v kateri bomo nesli kip Matere božje zopet v njeno cerkveno. Pripravi smo, da bo Marija svojim sožupljanom, saj po tolikih letih bivanja je menda dobila tudi ona v naši vasi »rezidenco«, izprosilna v tem letu milost spreobrnenja, katerega so premnogi Križani tako potrebni.

(Lepo bi bilo, če bi tudi druge župnije poročale, od kdaj in kako častijo lurško Mater božjo v posameznih župnijah!)

V ponedeljek zvečer, ko se je sklepala devetdnevna, je tudi zvonik s številnimi žarnicami okrašen pokazal, da smo Podgorci vzeli prav zares in na globoko Marijin lurški 100-letni spomin.

Na praznik, 11. februarja, smo pa imeli kar dve sveti maši; eno ob devetih zju-

SKPD V GORICI

prideji
v nedeljo 16. februarja ob 17h in na
pustni torek 18. februarja ob 20.30
v Marijinem domu na Placuti

»VESELO

»PUSTOVANJE«

Pridite in nasmejali se boste!

traj in eno s sklepnim blagoslovom in lepim petjem ter razsvetljavo pa še ob sedmih zvečer. Med nami je dosti zanimanja in pričakovanja tudi za bodoče romanje v Lurd.

Kot slišimo, se naši mladi pripravljajo, da bodo v dvorani — kot v družinskem krogu — tudi letos nudili obilo zabave in veselja že v nedeljo popoldne po blagoslovu in potem še na pustni torek kar cel večer — tja skoro do polnoči. In kaj bomo gledali in uživali? Ali bo samo za oči in ušesa? Ali bo tudi kaj za v usta, za grlo

ZAHVALA

Sporočamo znancem in prijateljem, da nas je 5. t. m. nenadoma zapustil naš predragi oče, brat, stric in svak

ALOJZ KALIN

Pogreb se je vršil dne 7. t. m. Tem potom se iskreno zahvaljujemo č. gg. duhovnikom za žalne obrede in vsem ostalim, ki so pokojnika kakorkoli počastili na njegovi zadnji poti.

Opčine, 7. februarja 1958.

ZALUJOCI OSTALI

Wilhelm Hünermann:

41

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

Pred predsednikom kazenskega sodišča je stala ženska, kateri se je zdela, da je pred eno uro v delavnici gospodične Babette odkrila nekaj nenavadnega. Neki miličnik, kateremu je o tem povedala, jo je neutegoma pripeljal sem, da pove svojo ovadbo.

»To, kar mi poročate, državljanka, je res v veliki meri sumljivo,« je rekel Janez Planier in se ogabno nasmehnil. »Kaj, da bomo sedaj imeli dober lov. Nedvomno se je v likarični hiši vršilo tajno zborovanje nezaprizeženih. Zelo velik uspeh bi bil, če bi lahko z enim mahom vse ujeli. Seveda ste narodu izkazali veliko uslugo in zato gotovo občutite globoko zadoščenje.«

Ovaduvinja pa se je v zadregi prestopala z ene noge na drugo. Končno je izjecljala:

»Že, toda kako je pa z nagrado? Saj je vendar na glavo vsakega nezaprizeženega duhovnika razpisana nagrada petdeset frankov?«

»Denar boste seveda dobili, ko bo vaša ovadba rodila uspeh,« se je nasmehnil predsednik.

»Sicer nisem naredila tega zaradi denarja,« je jecljala žena nekoliko v zadregi.

»Ne, ne,« jo je prekinil bivši duhovnik. »Vem, da ste napravili ovadbo samo iz ljubezni do domovine.«

»Da, seveda, samo iz ljubezni do domovine!« je jecljala

baba za njim. V tistem trenutku je v predsednikovo sobo stopil orožnik, ki je pripeljal noter nekega moža; tudi ta bi rad izpovedal nekaj važnega. Bil je Klavdij Pascal, mežnar iz Montbernage.

»Kaj mi prinašate dobrega?« je vprašal predsednik, ki je mežnarja že dolgo poznal kot vrlega revolucionarja.

»V Montbernage je župnik Pruel,« je Pascal hitro vzkliknil. »Sam sem ga videl in vem, kje tiči.«

»Če bi tega ujeli, bi res ne bilo slabo!« je zasikal odpadli duhovnik. »Zdi se, da je danes srečen dan za nas, a nesrečen za prekleto nezaprizeženec.« Obraz mu je nenadoma postal rdeč od jeze. Nehote je stisnil pesti in se ostudno namrdnil: »Prej ne bom miroval, dokler ne bom zadnjega od njih pohodil.« V njegovih očeh je zagorel tak bes, da je Klavdij Pascal ves prestrašen stopil za korak nazaj. Bilo mu je, kot da je videl živega satana v obraz; če bi ne stal v predsednikovi sobi, bi se bil gotovo prekrizal.

Janez Planier je še nekaj časa brez besede strmel predse, kot da je navzoče in njihova poročila čisto pozabil. Ustnice so se mu tresle, v rokah pa je krčevito tiščal ravnilo, ki se je nenadoma z reskom prelomilo. Tedaj je potegnil z roko preko čela, kot da se je prebudil; skočil je pokonci in hlastno ukazal orožniku:

»Brigadir Carabin naj takoj, toda res takoj gre v Montbernage in naj izvrši hišno preiskavo zaradi župnika Pruela. Mežnar mu bo pokazal hišo, v kateri je uporni duhovnik.«

Klavdij Pascal je vneto prikimal. Janez Planier pa se je obrnil k miličniku, ki je bil pripeljal ovaduhinjo.

»Patrolja narodnih stražnikov naj takoj zasede hišo likarice Favre in naj jo do zadnjega kota preišče, ali ni morda tam kak nezaprizeženec. Sumljive osebe je treba takoj prijeti in jih pripeljati k meni!«

Klavdij Pascal se ni bil zmotil, ko je v tujcu spoznal bivšega župnika iz Montbernage. Duhovnika je bilo nenadno prejel močno hrepenenje po čredi, katero je moral zapustiti v tako težkih časih. In tako je sedaj sedel v družinski sobi pri Bernardovih. Gospa Gusta mu je poročala. Vedela je povedati veliko sijajnega o junaštvu in požrtvovalnosti katoličnanov v Montbernage. Duhovniku so oči kar žarele od ponosa zaradi svojih ovčic. Ali ni bilo nekaj nerazumljivo velikega, kako se je ta vas uprla rdeči povodnji in ohranila vero v času, ki je teptal vse sveto. Kaj je postalo iz mirnih, skromnih vaščanov, odkar so bobni revolucije bobnali svojo strahotno pesem? Ali niso vsi postali bojevnik in junaki, od mož pa do majhnih božjih stražnikov v Montbernage, od žen in deklet, ki so nezaprizeženim duhovnikom kljub največji nevarnosti nudile zavetje, do desetletnih deklic, ki so tudi bile prav tako hrabre in molčeče, kot je s preprostimi besedami poročala Gusta. Le roko ji je stisnil nemo; končno pa je rekel tiho:

»To je čudež, čudež milosti. Kako bi bil srečen, če bi še smel biti pastir te črede. Toda tu delujejo boljši od mene.«

V tem trenutku je zvonec iz prodajalne pozval Gusto. Kako se je ustrašila, ko je videla šestorico policajev, ki so pod vodstvom brigadirja Carabina vdrli v hišo. Ko je skozi odprta vrata opazila prihuljeno se režeči obraz odpadlega mežnarja, je tudi vedela, komu naj se zahvali za to nenadno hišno preiskavo.

»Neki nezaprizežen duhovnik se skriva pri vas,« se je zadril brigadir nad trgovko z zelenjavo. »Toda hodite prepričani, da ga bomo našli.«

»Za božjo voljo,« je zašepetala Gusta mrtvaško blede svojemu bratranecu. »Župnik Pruel je gori. Skrivališča še ne pozna.«

(Nadaljevanje)